

**Materiál pre zasadnutie
Mestského zastupiteľstva v Senci
konaného dňa 24.10.2018**

číslo materiálu:

Názov materiálu: Podanie projektu ZŠ Mlynská v rámci výzvy MŠVVaŠ SR: „Čitateľská, matematická a prírodovedná gramotnosť v základnej škole“ – Žiadosť o zabezpečenie spolufinancovania zo strany Mesta Senec vo výške 5%.

Návrh na uznesenie:

I. MsR *prerokovala* Žiadosť ZŠ Mlynská o zabezpečenie spolufinancovania projektu podaného v rámci výzvy MŠVVaŠ SR: „Čitateľská, matematická a prírodovedná gramotnosť v základnej škole“ zo strany Mesta Senec vo výške 5%, maximálne do výšky 10 000 €

II. MsR *navrhuje* MsZ schváliť Žiadosť ZŠ Mlynská o zabezpečenie spolufinancovania projektu podaného v rámci výzvy MŠVVaŠ SR: „Čitateľská, matematická a prírodovedná gramotnosť v základnej škole“ zo strany Mesta Senec vo výške 5%, maximálne do výšky 10 000 €

	Funkcia	Meno	podpis
Predkladá:	Primátor mesta	Ing. Karol Kvál	
Vypracoval:			

Názov výzvy: Čitateľská, matematická a prírodovedná gramotnosť v základnej škole
Kód výzvy: OPL-PO1/2018/DOP/1.1.1-01
Operačný program: Ľudské zdroje

Zameranie projektu: Prírodovedná gramotnosť vo väzbe na podporu rozvojového vzdelávania, Agenda 2030 – prioritný okruh vzdelávanie pre trvalo udržateľný rozvoj

Východisková situácia

Trvalo udržateľný rozvoj (TUR) sa stal najdôležitejšou úlohou súčasnej ľudskej civilizácie. OSN prijala deklaráciu o TUR v roku 1992 v Rio de Janeiro. Následne Európska únia a jej členské štáty prijali TUR ako svoju horizontálnu prioritu. Po 25 rokoch však môžeme konštatovať iba to, že úsilie o realizáciu TUR sa nezaobišlo bez viacerých chýb. Za najväčšiu možno považovať skutočnosť, že sa od začiatku nekládol dostatočný dôraz na získanie všeobecnej podpory obyvateľstva a vzdelávanie k TUR. Dôsledkom je, že negatívny vplyv našej civilizácie na prírodné ekosystémy sa aj napriek množstvu prijatých opatrení prehľbuje a naša Zem sa za štvrtstoročie, ktoré uplynulo od konferencie v Riu, zásadne zmenila. Zaniklo množstvo prírodných ekosystémov, vyhynuli ďalšie živočíšne druhy a veľa ďalších sa stalo ohrozenými. Narastá znečistenie ovzdušia a vôd a okrem iného končí každý rok vo svetových oceánoch 12 miliónov ton plastov. Morské prúdy vytvárajú z ľudského odpadu nové kontinenty, ktoré sú už veľké ako Nemecko, Francúzsko a Španielsko spolu. Naďalej príliš plytváme surovinovými a potravinovými zdrojmi (len na Slovensku končí každý rok v odpade 178kg potravín na jedného obyvateľa), bezohľadne devastujeme prírodné biotopy a tvoríme obrovský ekologický dlh, ktorého rast už súčasná generácia nedokáže zastaviť. Táto úloha zostane na pleciach našich detí. My im môžeme pomôcť iba tak, že ich na jej riešenie pripravíme.

Práve preto prijala OSN v septembri 2015 nový program „Agenda 2030 pre trvalo udržateľný rozvoj“ a Slovenská republika si v rámci programu Agenda 2030 vytýčila za jeden z piatich prioritných okruhov výchovu pre trvalo udržateľný rozvoj.

Vzniká tak spoločenská objednávka, aby sa vzdelávanie k TUR stalo súčasťou prírodovednej gramotnosti žiakov a študentov na všetkých stupňoch vzdelávania a tak prispelo k tomu, že sa TUR stane kritériom rozhodovania a konania ľudí.

Cieľ projektu

Základným problémom vzdelávania k TUR je skutočnosť, že princípy TUR sú vysvetľované nezrozumiteľnou formou, bez väzby na reálny život. Preto len veľmi málo ľudí rozumie tomu, čo je cieľom TUR a ešte menej vie, ako majú žiť svoj život tak, aby bol v súlade s TUR. Globálne dôsledky negatívneho vplyvu našej civilizácie na všetky formy života na Zemi sú preto pre väčšinu ľudí neosobné, vzdialené a v drvivej väčšine si vôbec nepripúšťajú, že by sa na nich podieľali. Ak aj áno, tak nevedia, ako to napraviť.

Neexistujú učebné pomôcky, ktoré by pedagógom pomohli vysvetliť ciele TUR vo väzbe na spôsob života. Žiaci a študenti tak nechápu, čo v konečnom dôsledku pre budúcnosť planéty Zem znamená rozmach konzumného spôsobu života, zneužívanie technického pokroku, obrovské plytvanie, rast spotreby, nevhodné kritériá kvality života a pod. a aký majú drastický dopad na životné prostredie a prírodné ekosystémy.

Práve na riešenie týchto problémov je zameraný predkladaný projekt, ktorého ambíciou je pripraviť učebné pomôcky, ktoré zrozumiteľnou formou priblížia a objasnia jednotlivé témy TUR a prispieť tak k pochopeniu problematiky TUR a k zmene postojov žiakov a študentov.

Cieľom projektu je:

1. Vytvoriť učebné pomôcky, ktoré prispedia k zrozumiteľnému pochopeniu danej témy TUR žiakmi, využiť pri tom všetky moderné vyjadrovacie prostriedky, ktoré nadviažu na proces informatizácie škôl, vrátane dokumentárneho filmu a písaných textov, ktoré približujú problematiku TUR.

Súčasne vytvoriť metodické príručky pre pedagógov, ktoré budú nadväzovať na čítaný text a zhladaný film a usmernia ďalšie aktivity, ktoré budú pedagógovia realizovať so žiakmi tak, aby nielen pochopili tému, ale v konečnom dôsledku viedli k zmene postojov žiakov, aby ich konanie bolo v súlade s TUR.

2. Vzdelávanie pedagógov školy

Spôsob realizácie projektu

1. Škola vytvorí riadiaci tím projektu, ktorý budú tvoriť: projektový manažér, finančný manažér, manažér pre monitorovanie, administratívny zamestnanec
2. Škola vytvorí odborný tím projektu: 4 pedagógov na I. stupeň, 4 pedagógov na II. stupeň
3. Škola obstará pre zvolenú tému dokumentárny film
4. Škola uzavrie s autorom filmov dohodu o vykonaní práce na dodanie textov, ktoré ďalej priblížia danú tému TUR
5. Škola uzavrie dohodu o vykonaní práce s 2 odbornými garantmi, z inštitúcie akreditovanej na environmentalistiku s cieľom spoločne vytvoriť metodické príručky pre pedagógov,
6. Odborní garanti a aj pedagógovia v pracovnom tíme navrhnu minimálne po 5 aktivity ku každému filmu, pre hlbšie pochopenie témy, hľadanie analogických javov v bežnom živote žiakov a vedúce k zmene postojov žiakov tak, aby ich viedli k súladu s TUR.
7. Členovia pracovného tímu pedagógov spolu s odbornými garantmi a autorom filmu zostavia 5 aktivít, pre I. stupeň a 5 aktivít pre II. stupeň, ktoré rozpracujú do podoby metodickej príručky
8. Grafické spracovanie textov a odborných metodických príručiek a ich tlač
9. Školenie 20 pedagógov školy
10. IKT školenie pedagógov školy
11. Interné vstupné testovanie žiakov vybraných tried
12. Realizácia výučby
13. Interné výstupné testovanie žiakov vybraných tried
14. Zhodnotenie projektu a odporúčania pre jeho dopracovanie
15. Zavedenie projektu do praxe

Výstupy projektu

Plánovaným výstupom projektu sú:

1. Učebné pomôcky: Dokumentárny film, texty, odborná metodická príručka pre pedagogickú prax
2. Vyškolení pedagógovia

Situácia po realizácii projektu a udržateľnosť projektu

Vzdelávanie k TUR je nevyhnutne dlhodobý a celoživotný proces. Žiaci základných škôl by sa mali postupne oboznamovať s jednotlivými témami TUR v súlade s náročnosťou témy a mentálnou vyspelosťou žiakov a schopnosťou žiakov chápať jednotlivé súvislosti medzi konaním jednotlivca a globálnymi dôsledkami. Práve preto sa jednotlivé témy majú inak podať žiakom na I. stupni a žiakom na II. stupni ZŠ. Z uvedeného dôvodu sa žiaci stretnú s témou minimálne dva krát počas štúdia. Je potrebné tiež pripomenúť nutnosť reagovať na nové, vznikajúce negatívne javy počas realizácie projektu a preto je nutné zabezpečiť, aby boli učitelia vyškolení tak, že dokážu ich samostatne analyzovať a zapracovať do pracovných listov a výučby.

Učebné pomôcky, ktoré budú výstupom projektu sú využiteľné pri formálnom aj neformálnom vzdelávaní. Pedagógovia ich môžu dlhodobo využívať okrem vyučovania aj pri rôznych prírodovedných a environmentálnych krúžkoch a súťažiach.

Pred aplikáciou výstupov projektu by malo prebehnúť interné vstupné testovanie žiakov vybraných tried na danú tému TUR a to po kvalitatívnej aj kvantitatívnej stránke a po realizácii výučby by malo prebehnúť výstupné testovanie žiakov.

Externí spolupracovníci a garanti projektu:

Ing. Jaroslav Blaško, filmár, autor scenárov a režisér dokumentov „Kráľovná Karpát“, „Ostrov zlých duchov“, „Inštinkt“, „Posledné stretnutie“, „Plač veľrýb“, „Obet“, „Bohatí či chudobní“, „Na dno“, a mnohých ďalších, ktoré získali ocenenia na medzinárodných filmových festivaloch, vrátane ceny Grand prix. Už viac ako dvadsať rokov dokumentuje vodné ekosystémy. Je autorom publikácie „Cesty za tichom“.

Prof. RNDr. František Petrovič, PhD, dekan Fakulty prírodných vied UKF v Nitre, člen Slovenskej ekologickej spoločnosti SAV, významný expert na problematiku TUR

Mgr. Imrich Jakab, PhD, odborný asistent na Katedre ekológie a environmentalistiky FPV UKF v Nitre, so zameraním na environmentálnu výchovu, didaktiku ekológie a environmentalistiky a predmetovú didaktiku.

Základná škola, Mlynská 50, SENEC 903 01

*Vážený pán primátor
Ing. Karol Kvál
Mierové námestie
903 01 Senec*

Číslo

Vybavuje

Senec

PaedDr. Beata Masarovičová

28.09.2018

Vážený pán primátor,

naša Základná škola, Mlynská 50, Senec má záujem zapojiť sa do výzvy Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a uchádzať sa o nenávratný finančný príspevok v oblasti „Čitateľská, matematická a prírodovedná gramotnosť v základnej škole“.

Máme záujem o realizáciu projektu v oblasti zvyšovania prírodovednej gramotnosti, so zameraním na posilnenie environmentálnej výchovy a trvalo udržateľný rozvoj (TUR).

TUR sa stáva najdôležitejšou úlohou našej civilizácie a Európska únia a jej členské štáty ho prijali ako svoju horizontálnu prioritu. V rámci Agendy 2030 je dôraz kladený práve na vzdelávanie k TUR.

Predmetom projektu je zvýšenie prírodovednej gramotnosti. Konkrétne v oblasti trvalo udržateľného rozvoja a environmentálnej výučby.

Cieľom projektu je prispieť k zmene postojov ľudí tak, aby ich konanie bolo v súlade s udržateľným rozvojom našej civilizácie. Aby sa TUR a ochrana životného prostredia stali mentálnou výbavou nastupujúcich generácií a úcta k prírode a ochrana života a to nielen života ľudského, sa stali najdôležitejšími kritériami ich rozhodovania a konania.

Zmyslom projektu je osвета a výchova.

Vznikal na základe dvadsať ročného dokumentovania vodných ekosystémov. Vodu zvolili zámerne, pretože voda je na jednej strane veľmi atraktívne prostredie a zobrazenie vodných ekosystémov a živočíchov púta pozornosť najmä mladých divákov a čitateľov, na druhej strane sa autori opierajú o skutočnosť, že ľudia menia súš už tisíročia a tieto zmeny sa stali samozrejmom súčasťou nášho života natoľko, že už nedokážeme rozlíšiť, čo je dobré a čo je zlé. Vodné ekosystémy zasiahli zmeny vyvolané ľudskými vplyvmi až v posledných desaťročiach a sú mimoriadne drastické a dramaticky rýchle. Bohužiaľ, sú veľmi vhodným príkladom pre objasňovanie jednotlivých aspektov TUR.

Celý projekt a jeho autor, ktorým je inštruktor potápania a dokumentarista Jaroslav Blaško, je úzko spätý s našim mestom, pretože jeho pôsobenie sa viaže na naše Hlboké jazero. Aj preto sme ho

požiadali o spoluprácu v rámci environmentálnej výchovy na našej škole a on nám ponúkol spoluprácu pri tvorbe učebných materiálov a pomôcok „požičaná planéta“.

„Požičaná planéta“ je slovenský projekt, ktorý agreguje dokumentárny film a písaný text do multimediálneho diela a prináša komplexný a najmä zrozumiteľný pohľad na problematiku TUR. Pozostáva zo šestnásti 26 minútových a dvoch dlhometrážnych dokumentov a štyroch multimediálnych diel (Vždy jedna publikácia a štyri filmy. Dlhometrážne filmy „Vek smetí“ a „5 minút do konca“ budú samostatnými výstupmi projektu). Projekt odhaľuje a objasňuje negatívne dôsledky vplyvu súčasnej ľudskej civilizácie na prírodné ekosystémy a prostredníctvom filmového dokumentu a písaného slova nastoľuje jednotlivé aspekty TUR ako: ochrana prírody, kvalita života, spätosť ľudí s prírodou, svetové prírodné dedičstvo, biodiverzita, konzumný spôsob života, rast spotreby, zneužívanie technického pokroku, odpad a jeho vplyv na životné prostredie, znečisťovanie a otepľovanie ovzdušia a oceánov a pod. Odhaľuje príčiny negatívnych vplyvov na ekosystémy a pomáha divákovi a čitateľovi zamyslieť sa nad individuálnou zodpovednosťou jednotlivca za ich vznik.

Naša škola má eminentný záujem o vzájomnú spoluprácu ktorá bude mať mimoriadny význam nielen pre vzdelávanie žiakov našej školy, ale aj v rámci celej SR. Naši pedagógovia sa v rámci nej budú podieľať spolu s pedagógmi Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre na tvorbe učebných pomôcok a ich implementovaní do výchovno-vzdelávacieho procesu, čo tiež významne prispeje k ich odbornému rastu.

Naším cieľom je zapojiť sa do 3. kola výzvy, ktorého uzávierka je 12.10.2018. Nakoľko pre účasť školy v predmetnej výzve sa vyžaduje spolufinancovanie mesta, obraciamy sa na vás s láskavou žiadosťou o poskytnutie záväzného prísľubu Mesta Senec na spolufinancovanie projektu, ktorého čerpanie reálne prebehne začiatkom roka 2019.

Celková suma projektu je 200 000,00 EUR a spolufinancovanie Mesta Senec je vo výške 5% - 10 000,00 EUR.

Úlohou školy je pripraviť nastupujúcu generáciu tak, aby sa dokázala uplatniť. Aby absolventi dokázali podľa svojich schopností vykonávať prácu, ktorá prinesie spoločenský prospech a vďaka tomu mohli prežiť plnohodnotný život. Škola by mala tiež naučiť to, čo plnohodnotný život vlastne je. Že sa nemeria iba množstvom peňazí a nazhromaždených hmotných statkov. Veď ľudia žili plnohodnotný život dávno pred tým, ako peniaze vymysleli. Aj bez peňazí zažívali lásku, tešili sa z detí a z každodenných drobných radostí. Ak škola rozvinie u svojich žiakov, či študentov schopnosť riadiť, ovplyvňovať či vykonávať viac, či menej zložité procesy a oni budú pri tom úspešní a zarobia pri tom peniaze, to samozrejme nie je na škodu.

Dobrá škola a dobrý vzdelávaci systém by však mali naučiť tiež to, kam smeruje vývoj našej civilizácie a čo pre svoj rozvoj a svoje prežitie bytostne potrebuje. Mala by dokázať nielen naučiť, ale tiež zmeniť postoje a konanie svojich absolventov tak, aby sa rozhodujúcim kritériom ľudského snaženia stala ochrana života. A to nie len života ľudského.

Pilotný projekt „Požičaná planéta pre školy“ sa už uskutočnil.

Teraz je v štádiu realizácie. Majú hotových osem filmov, prvú publikáciu „Požičaná planéta I.“ a dopracovávajú "Odbornú metodickú príručku pre pedagogickú prax Požičaná planéta I:." . Vhodnosť filmov a tém pre jednotlivé stupne vzdelávania sa overili v rámci "pilotného projektu". Bola možnosť sa presvedčiť o záujme žiakov a odmenou boli slová uznania od pedagógov. Napriek tomu je stále záujem o spoluprácu so základnými i strednými školami, aby sme získali aj pre ďalšie časti projektu dostatok poznatkov, ako žiaci a študenti vnímajú jednotlivé filmy, ako prijímajú jednotlivé aspekty trvalej udržateľnosti, ako dokážu rozdiskutovať tému a hľadať analogické javy vo svojom okolí.

Základná škola

Mlynská 50
903 01 Senec
IČO: 36071161

S úctou

PaedDr. Jana Tamašiová
riaditeľka školy